

Protokoll fört vid pleniföredragning

Regeringskansliet

Enheten för Europarätt och externa frågor

Närvarande

KS-MP-TA-WV

Frånvarande

CG-NF-MN

Justerat

Omedelbart

Ordförande

L a n t r å d
Katrin Sjögren

Föredragande

Minister
Wille Valve

Protokollförare

EU-sakkunnig
Pamela Baarman

.....
Ärende/Dnr/Exp.

.....
Beslut

Nr 10

Yttrande över republikens presidents framställning till Ålands lagting om regeringens proposition till riksdagen om godkännande av det fördjupade partnerskaps- och samarbetsavtalet mellan EU och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Kazakstan, å andra sidan, samt med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen.

ÅLR 2016/7468

83 Rk1c

Landskapsregeringen beslöt tillstålla lagtinget ett yttrande i enlighet med **bilaga 1, Rk1c16P10.**

BREV
Nr 83 Rk1c Sidnr 1 (1)

Datum 3.11.2016 Dnr ÅLR 2016/7468

Ålands lagting

Hänvisning
Republikens presidents framställning nr 13/2015-2016

Kontaktperson
Pamela Baarman

Ärende
Yttrande över republikens presidents framställning till Ålands lagting om regeringens proposition till riksdagen om godkännande av det fördjupade partnerskaps- och samarbetsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Kazakstan, å andra sidan, samt med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen

Landskapsregeringen översänder härmed landskapsregeringens yttrande över republikens presidents framställning nr 13/2015-2016.

L a n t r å d Katrin Sjögren

Minister Wille Valve

Till Ålands lagting

Landskapsregeringens yttrande

över republikens presidents framställning till Ålands lagting om regeringens proposition till riksdagen om godkännande av det fördjupade partnerskaps- och samarbetsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Kazakstan, å andra sidan, samt med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen

- Republikens presidents framställning nr 13/2015-2016

Ålands lagting har den 6 oktober 2016 begärt ett yttrande från Ålands landskapsregering över regeringens proposition till riksdagen om godkännande av det fördjupade partnerskaps- och samarbetsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Kazakstan, å andra sidan, samt med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen.

Landskapsregeringen har tidigare lämnat följande utlåtande i ärendet:

- Landskapsregeringen har den 16 juni 2016 lämnat ett utlåtande till utrikesministeriet över regeringens proposition till riksdagen om godkännande av det fördjupade partnerskaps- och samarbetsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Kazakstan, å andra sidan, samt med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen. Landskapsregeringen vidblir den bedömning som gjorts i samband med ovanstående utlåtande.

Det fördjupade partnerskaps- och samarbetsavtalet är till karaktären ett så kallat blandavtal, där bestämmelserna som ingår dels hör till Europeiska unionens, dels till medlemsstaternas behörighet. Avsikten är att avtalet ska träda i kraft den första dagen i den andra månad som följer på den dag då parterna till generalsekretariatet vid Europeiska unionens råd anmält att de förfaranden som är nödvändiga för avtalets ikraftträdande har slutförts. Den föreslagna lagen som ingår i propositionen föreslås träda i kraft samtidigt som avtalet träder i kraft.

Det fördjupade partnerskaps- och samarbetsavtalet är ett vidsträckt samarbetsavtal vars syfte är att utveckla samarbetet mellan EU och Kazakstan i såväl politiska, sociala som ekonomiska frågor. Respekt för demokratiska principer, de mänskliga rättigheterna och rättsstatsprincipen samt iakttagande av internationella förpliktelser om förhindrande av spridning av massförstörelsevapen samt bekämpning av terrorism utgör centrala element i avtalet. Avtalet rör samarbete bland annat inom områdena miljö och klimatförändringar, energi, transport, undervisning och kultur, sysselsättning, handel samt ekonomisk och hållbar utveckling.

I regeringens proposition till riksdagen redogörs för avtals- och handelsförbindelserna mellan Finland och Kazakstan. Redogörelsen visar att handeln mellan Finland och Kazakstan har varit på nedgående under de senaste åren. År 2015 uppgick Finlands export till Kazakstan till 128 miljoner euro och importen från Kazakstan till 200 miljoner euro. De viktigaste varugrupperna inom exporten var maskiner samt kemiska produkter, och inom importen var bränsle och smörjmedel de viktigaste varugrupperna. Enligt uppgift från Ålands statistik- och utredningsbyrå har ingen export från Åland till Kazakstan förekommit mellan åren 2010-2015. Ur statistiken framgår att Åland år 2013 importerade *Mineraliska bränslen, mineraloljor och destillationsprodukter av dessa; bituminösa ämnen; mineralvaxer* till ett värde av 1,75 miljoner euro. Statistiken för Kazakstan omfattar den direkta utrikeshandeln (export enligt destinationsland, import enligt både avsändnings- samt ursprungsland). Skulle import-/exportförfaranden ha skett med hjälp av en mellanhand i riket (transitvaror) så framgår handeln inte ur Åsub:s statistik på grund av den ringa deklaration som krävs vid handel över skattegränsen.

Det fördjupade partnerskaps- och samarbetsavtalet ska tillämpas, å ena sidan, på Republiken Kazakstans territorium, och å andra sidan, på de territorier där fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt är tillämpliga, i enlighet med de villkor som fastställs i fördraget. Landskapsregeringen konstaterar således att bestämmelserna i protokoll 2 om Åland i bilagan till fördraget om Finlands anslutning till Europeiska unionen (FördrS 103/1994) är tillämpliga på avtalet med Kazakstan, till de delar avtalsbestämmelserna i fråga kan

innebära bindande rättigheter eller skyldigheter av betydelse för Ålands särställning. Till den del dessa avtalsbestämmelser hör till EU:s exklusiva behörighet konstaterar landskapsregeringen att den åländska särställningen har beaktats redan i förhandlingarna om avtalsbestämmelserna i fråga. Bilaga III till avtalet fastställer tillämpningsområdet för kapitlet om offentlig upphandling – i bilagan ingår ett undantag för landskapet Åland som föreskriver att de särskilda villkoren i protokoll 2 om Åland till Finlands anslutningsfördrag till EU ska tillämpas vad avser offentlig upphandling och Åland; undantaget möjliggör för landskapet att kräva näringsrätt av företag från Kazakstan vid deltagande i offentliga upphandlingar. Vad avser bestämmelserna om handel med tjänster ingår i avtalet ett undantag för Åland genom att hänvisa till parternas GATS-åtaganden. För Finlands del ingår i GATS-avtalet (Världshandelsorganisationens [WTO:s] tjänstehandelsavtal) ett undantag som rör Ålands rätt att begränsa företagsetablering och tillhandahållande av tjänster samt förvärv av fast egendom på Åland.

Landskapsregeringen konstaterar att avtalet inte innehåller bestämmelser som står i strid med självstyrelselagen eller annan landskapslagstiftning. Landskapsregeringen ser inga hinder för att lagtinget ger sitt bifall till det fördjupade partnerskaps- och samarbetsavtalet med Kazakstan.

Mariehamn den 3 november 2016

L a n t r å d

Katrin Sjögren

Minister

Wille Valve